

eiusdem Tribbechovii verba, quæ eodem quinto capite habentur: *Franciscus de Mara Franciscanus, Parisiensis Doctor, edidit librum anno 1288, quem Reprehensorium Thomæ inscripsit. Egregie Guillelmo de la Mare pro tua auctoritate nomen indit Francisci: itemque Professore & Doctorem Oxoniensem creat Parisiensis Doctorem: ac opus, quod Auctor inscripserat Correcorium Fratris Thomæ, inscriptum profert Reprehensorium: atque demum nobiles vindices plures, qui Lamaræum castigant, silentio præterit omnes.* Ironia sequitur, quæ eodem in capite textum quemdam Aquinatis excipit, ac sugillat. Quam egregie (inquens) & acute Thomas Scholasticorum antesignanus distinguit. II. Sent. dist. ix. num. 14. inter *Cherubim, Cherubin, & Cherub.* Indicatum Aquinatis locum assero ex Q. 1. art. 4. ad 7. 4. Dicendum, quod nomina ista desinentia in *in*, ut *Cherubin, Seraphin*, sunt neutri generis, pluralis numeri: & ponuntur pro toto collegio unius Ordinis. Desinentia autem in *im* (*Cherubim, Seraphim*) sunt masculini generis, & ponuntur pro pluribus personis unius Ordinis. Sed *Cherub, & Seraph* sunt masculini generis, & singularis numeri: & significant unam personam illius ordinis. Animadvertendum est, rem aliter legi in Commentario in caput vii. Isaia: vers. 2. Item notatur, quod *Seraphim* scriptum per *m*, pluralis est, & neutri generis: & significat totum agmen illius ordinis. Sed *Seraphin* singularis numeri est, & masculini generis: & significat unum tantum de ordine illo. Locum istum corruptum puto, corrigendumque juxta priorem. Vulgatam ævo illo hanc fuisse regulam grammaticalem, satis indicat Albertus Magnus, qui eadem nona distinctione Lib. II. Sent. art. 5. ad 5. sic habet: Dicendum, quod in *N* terminata illa (*Seraphin, Cherubin*) neutri generis sunt, & significant integrum agmen unius ordinis: & ideo pluralis sunt numeri. In *M* autem terminata sunt pluralis numeri, & masculina: & significant plures personas de agmine illo. Sed *Seraph, & Cherub* dicitur singularis aliqua persona de agmine. Unde versus: *Hæc Seraphin, dic hic Seraphim, dic hic Seraph illum.* Insigne ejusdem latinitatis, quæ obtinebat ævo medio, aut infimo, testimonium perhibet Joannes de Janua, ejusdem ævi Scriptor, in Catholico: *Cherub*, inquit, (*Cherubis, Cherubi*) *Cherubim, cherubem, cherub, cherube*: & pluraliter *Cherubim* per omnes casus, masculini generis, & indeclinabiliter in singulari, & in plurali pro eodem. Item hic *Cherubim* indeclinabiliter masculini generis, & scriptum per *m* tantum in singulari numero: & significat unumquemque Angelorum de illo ordine. Et tunc debet dici, *Sancti Cherubim orate pro nobis.* Item pluraliter hæc *Cherubin, & indeclinabiliter, & neutri generis, & tantum in plurali scribitur per *n*:* & significat illum ordinem Angelorum. Et tunc debet dici: *Sancti Cherubin orate pro nobis.* Et secundum primam declinationem potest dici: *Sancti Cherubim orate pro nobis.* Hæc ignorasse videtur omnia irritor Tribbechovius. Haud me latet, ab Erasmo acerbe sugillari ac rideri Joannis nostri latinitatem: at cordari quique Viri animadvertant cum Doctissimo Ecardo, ejusdem Vocabularium esse non tam primæ, sed mediæ, & infimæ latinitatis: quod & suo, & nostro sæculo apprime necessarium. Hujusce tamen grammaticalis regulæ rationem sumi nullam posse fateor ex lingua hebræa, quæ Isaia capite vi. hanc unam vocem habet *Seraphim*: & Ezechielis capite x. *Cherubim*, itemque *Cherub.* Ad genus quod attinet ac terminationem, liberius egisse constat Græcos Interpretes. Annotat Hieronymus in Epistola ad Damasum Papam de *Seraphim* num. 17. Septuaginta, *Aquilam, & Theodotionem* *Seraphim* neutro generis transulisse, *Symmacum* masculina: habentque Dictionaria latina, *Seraphim, & Cherubim* pluralis esse numeri, ac generis tam masculini, quam neutri. In Hexaplis Origenis apud Montfauconium, & in Codice Alexandrino, & in Polyglottis Waltoni, voces illæ utroque modo per *M*, & per *N* desinentes occurrunt, nimirum *seraphim* vel *seraphim, & cherubeim* vel *cherubim, ac seraphin, & cherubin.* Hinc ergo ansa fortasse data, ut latini ætatis mediæ vel infimæ Grammatici regulam statuerent, de qua agimus. Hanc itaque vocum illarum distinctionem quoad genus, diversamque terminationem, neque Thomas, neque ejus ætatis Theologi, veluti quidpiam egregium, & acutum excogitarunt. Vulgata apud Grammaticos latinitate usi sunt, ut majoris claritatis gratia *Seraphim, & Cherubim* ordines, ac plures ex eodem ordine, ac unum denique & singularem triplici voce appellarent. Neque tamen eidem regulæ, ac latinitati semper hæsit Aquinas, qui I. P. quæst. cviii. art. 5. supremos duos Angelorum ordines vocat ordines *Seraphim, & Cherubim, non Seraphin, & Cherubin.* Hinc immerito Aquinatem irridet Tribbechovius, merito ipse irridendus.

INDEX

DISTINCTIONUM, ET PARTITIONUM QUARTI LIBRI
Sententiarum Magistri Petri Lombardi, hoc in volumine
contentarum.

DISTINCTIO XXIII.

De sacramento unctionis extremæ.
De quibus sit institutum hoc sacramentum.
De iteratione hujus sacramenti.

DISTINCTIO XXIV.

De ordinibus ecclesiasticis.
Quales assumendi sunt ad clerum.
De Ostiariis.
De Lectoribus.
De Exorcistis.
De Acolytis.
De Subdiaconis.
De Diaconis.
De Presbyteris.
Quid sit quod hic dicitur ordo.
De nominibus dignitatis, vel officii.
De quadripartito ordine Episcoporum.

DISTINCTIO XXV.

De ordinatis ab hæreticis.
De simonia, unde dicatur, & quid sit.
De his qui à simoniaco scienter ordinantur.
De his qui dicunt se emere corporalia, non spiritalia.
Distinctio simoniacorum.
De ætate ordinandorum.

DISTINCTIO XXVI.

De sacramento conjugii, cujus institutio, & causa ostenditur.
De duplici institutione conjugii.
Quando secundum præceptum, quando secundum indulgentiam contractum sit conjugium.
Quibus modis accipiatur indulgentia.
Quod nuptiæ sunt bonæ.
Cuius rei sacramentum sit conjugium.
Qualiter intelligendum sit illud: *Mulier illa non pertinet ad matrimonium cum qua non est conjunctio in sexum.*

DISTINCTIO XXVII.

Quæ sint considerata in conjugio.
Quid sit conjugium.

De consensu qui efficit conjugium.
Quod solus consensus facit matrimonium.
Quando incipiat esse conjugium.
Secundum quosdam non est conjugium ante carnalem copulam; sed sponsi, & sponsæ sunt.
Quod conjugatus, vel conjugata nequeant continentiam profiteri sine alterius consensu.
Responsio ad prædicta cum determinatione superiorum.
Quomodo accipiatur sponsa in supradictis capitulis.
Quod aliter accipitur in his, ac aliis capitulis sponsa.
Quare non statim tradantur sponsæ.
Quæ sponsa sit vidua, mortuo sponso, & quæ non.
Qui alterius sponsam eo mortuo ducit, ad sacros ordines accedere potest.

DISTINCTIO XXVIII.

Si consensus de futuro cum juramento faciat conjugium.
De qua re sit consensus ille: an de carnali copula, an de cohabitatione.

DISTINCTIO XXIX.

Coactio excludit consensum conjugalem.

DISTINCTIO XXX.

De errore qui evacuat consensum.
De conjugio Mariæ & Joseph.
Quod perfectum inter eos fuit conjugium.
De causa finali conjugii.
Quod malus finis non contaminat sacramentum.

DISTINCTIO XXXI.

De tribus bonis conjugii.
De duplici separatione.
De his qui procurant venena sterilitatis.
Quando sunt homicidæ qui procurant abortum.
De excusatione coitus.
Indulgentia Apostoli quomodo sit accipienda.
Quod non omnis delectatio carnis peccatum est.

DISTINCTIO XXXII.

De solutione carnalis debiti.
Quod

Quod neuter contineri valeat nisi ex communi consensu.

Quibus temporibus cessandum sit à coitu.

Quibus temporibus non sunt celebrandæ nuptiæ.

DISTINCTIO XXXIII.

De diversis conjugii legibus.

Non præfertur virginitas Joannis castitati Abrahamæ.

Cui licebat habere plures uxores, vel non.

De virginitate mentis, & carnis.

DISTINCTIO XXXIV.

De personis legitimis.

De frigidis separandis.

De his, qui impediti maleficiis, coire non possunt.

De furiosis.

De his qui cum duabus sororibus dormiunt.

Non est dimittenda uxor pro aliqua macula, seu deformitate corporis.

DISTINCTIO XXXV.

Eodem jure utitur vir, & mulier.

Quod fornicariam nequit dimittere vir, nisi ipse expers fuerit, & è converso.

Quod possunt reconcillari qui separantur causa fornicationis.

Quæ prædictis videntur obviare.

De his qui ante polluerunt se propter adulterium.

DISTINCTIO XXXVI.

Si pro extrema conditione valeat uxor separari à viro, & è converso.

De copula servi & ancillæ diversorum dominorum.

De viro qui se facit servum, ut dividatur ab uxore.

De ætate contrahentium.

DISTINCTIO XXXVII.

In quo ordine nequeat fieri conjugium.

De interfectores suarum conjugum.

DISTINCTIO XXXVIII.

De votorum differentiis.

De virginibus non velatis.

Quam grande malum sit adulterium.

De illis qui post longam captivitatem redeunt.

DISTINCTIO XXXIX.

De dispari cultu, si obnoxio, si non.

De conjugio fidelis & infidelis, & duorum infidelium.

De fornicatione spirituali ob quam potest dimitti conjux.

Pro quibus viris possit dimittere.

Si fidei liceat aliam ducere, infideli discedente, vel dimissa.

An conjugium sit inter infideles.

Quod legitimum sit conjugium infidelium, sed non ratum, & quare.

DISTINCTIO XL.

De cognatione carnali, & spirituali, & prius de carnali.

De comparatione graduum consanguinitatis.

Quare sex gradus computantur.

DISTINCTIO XLI.

De gradibus affinitatis.

Varie traditiones de affinitate.

Si conjugium sit inter eos qui nota consanguinitate dividuntur.

DISTINCTIO XLII.

De spirituali cognatione.

Qui sunt filii spirituales.

De copula spiritualium, vel adoptivorum, & naturalium filiorum.

Si filii qui ante compateritatem, vel post nati sunt, valeant conjungi.

Si quis ducere possit duas commatres, alteram post alteram.

De secundis, & tertiis nuptiis.

Si vir, & uxor possint simul tenere puerum.

DISTINCTIO XLIII.

De resurrectionis, & judicii conditione.

De voce tubæ.

De media nocte.

De memoria electorum, si tunc præcedentia mala teneat.

De his qui vivi reperientur.

Quomodo intelligitur Christus judex vivorum, & mortuorum.

Quomodo omnes resurgent incorrupti.

DISTINCTIO XLIV.

De ætate, & statura resurgentium.

Quod resurget quicquid fuit de substantia, & natura corporis, & in eadem parte corporis.

Quod Sancti sine omni deformitate resurgent.

Si mali tunc habent, quas hic habuerunt deformitates.

Quod non consummentur corpora, quæ tunc ardebunt.

Si demones corporali igne cremabuntur.

Si animæ sine corporibus sentiunt ignem corporalem.

De

De abortivis foetibus, & monstris.

Si post judicium demones præerunt hominibus ad puniendum.

DISTINCTIO XLV.

De suffragiis defunctorum.

De diversis animarum receptaculis.

De officiis sepulturæ.

De duobus donis quorum alter plura post mortem habet auxilia.

Quibus suffragiis juvantur mediocriter boni qui in fine inveniuntur.

Quomodo sancti glorificati audiunt preces supplicantium, & quomodo intercedunt pro nobis ad Dominum.

Quod dictum est de Angelis, attribuitur sanctis animabus.

DISTINCTIO XLVI.

Si valde malis detur mitigatio pœnæ.

De justitia, & misericordia Dei.

Quædam justitiæ, quædam misericordiæ, quædam bonitatum tribuuntur.

Quomodo universæ viæ Domini dicantur misericordiæ, & veritas.

DISTINCTIO XLVII.

De sententia judicii.

Quod sancti judicabunt, & quomodo.

De ordinibus eorum qui judicandi erunt.

De ordine judicii, & ministerio Angelorum.

FINIS.